

Žalmy – setkání s Bohem i člověkem

Metodika pro víkendové setkání

Úvod

Asociační kruh na téma Žalmy

Katecheze papeže Františka o Žalmech

Rozhovor: Seznámení a krátké vysvětlení tvořivého způsobu práce. Výměna zkušeností na téma Žalmy: jak je účastníci vnímají ve svém životě, kde se s nimi setkávají, jestli jsou pro ně i osobní modlitbou.

Metafory Božích vlastností v Žalmech

Individuální práce: Každý účastník si vylosuje jednu Boží vlastnost (příloha Boží vlastnosti), které jsou připravené na nastříhaných lístcích (např. síla, spravedlnost, moc, ale i oči, uši, ruce aj.). Poté si vyhledává z připravených úryvků Žalmů (příloha Boží vlastnosti – citace z žalmů) na připravených prouzcích ty, které mu připadají vhodné. Poté zvolí maximálně 3(-5) nejvhodnějších a z nich pak zkompileje jeden výrok, který je zapamatovatelný a lze ho snadno zopakovat (cca podoba žalmového responsoria). Používat k tomu může pouze biblický text, ne vlastní. Pokud je to potřeba, je možné text pouze gramaticky upravit.

Převedení textu do malby: Poté, co mají všichni účastníci responsorium připravené, pokusí se ho převést do barevné kompozice – přibližně jako barevná tabulka gotického okna, abstraktní malba. Cílem je převést vnitřní pocit z výroku do barevného obrazu vodovými nebo temperovými barvami (může to být i pomocí bramborových tiskátek apod.) – nepoužíváme pastelky, fixy, voskovky apod.

Společný barevný obraz: Po vytvoření všech obrazů si účastníci sednou v kruhu a postupně skládáme „obraz Boha“. První z účastníků položí do středu svůj obraz, řekne k němu vylosovanou vlastnost a příslušné responsorium, ostatní ho zopakují. Podle času je možný dodatek či vysvětlení účastníka. Postupně se přidávají další se svými obrazy (libovolně, ne podle pořadí v kruhu; přidávají se podle toho, jak to cítí, a mohou obrazy pokládat, jak se jim to hodí, tedy vedle sebe, šikmo, na druhou stranu atd., až se poskládají všechny.

Reflexe: Každý účastník může říci, jestli ho k tomu něco napadá, jak se jim pracovalo, jestli něco zajímavého odhalili apod.

Lidské pocity v Žalmech

Třídění pocitů: Účastníky losem rozdělíme do skupin (dvojic). Každá dostane další lístky se žalmovými úryvky, kde je vyjádřen nějaký lidský pocit (příloha Lidské vlastnosti – citace žalmů). Úkolem je roztřídit typy pocitů, složit je k sobě a dát takto vzniklému žalmu název (např. žalm radosti, bolesti, hněvu, křivdy). Pokud je více času, mohou účastníci začít nejprve jednotlivě, a poté se spojit do dvojic nebo větších skupin.

Tvorba nového žalmu: Protože se různé pocity v jednom žalmu často střídají, po roztrídění skupina vytvoří ze svých úryvků jeden souvislý žalm, který musí mít nějakou linku, a vytvoří k němu responsorium, které by ostatní mohli opakovat.

Přednes žalmu

Příprava četby žalmu: Skupina se pak rozhodne, jak bude žalm přednášet – buď jako obvykle po strofách s responsoriem, nebo jako celek. (účastníci se v četbě mohou střídát, mohou využít střídání jednotlivce a sboru, mohou zapojit zpěv apod. Současně mají za úkol do přednesu žalmu nějakým způsobem zapojit tělo např. gesty, tancem aj.) nebo alespoň nějakým živým sousoším či gestem na závěr při responsoriu.

Společná modlitba: Všichni se sejdou v kruhu (pokud pracujeme v kostele, může to být půlkruh před oltářem) ve skupinách. Po instrukcích na zadané znamení určená skupina začne svůj žalm a zakončí ho slovem Amen, které všichni zopakují. To je signál pro sousední skupinu, která v tu chvíli automaticky začne svůj žalm a opět zakončí Amen a všichni zopakují. Když skončí poslední skupina, zopakují všichni třikrát Amen, amen, amen a uděláme nějaké společné závěrečné gesto. Je důležité na začátku upozornit, že nejde o představení, ale že je to společná modlitba, a tak je třeba se na provedení také soustředit podobně, jako když se čte nebo zpívá Žalm při mši.

Závěr

Reflexe: Co aktivity účastníkům přinesly, jestli jim něco připomněly.

Tip pro domácí meditaci: Napsat si vlastními slovy vlastní žalm.

Pokud je na obnovu více času, mohou ho účastníci napsat hned, ale už se společně nečte. Možné je také vytvořit koláž (skupiny) na téma žalmy s využitím barevných časopisů apod.